REZOLUȚIA (UE) 2024/2346 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 11 aprilie 2024

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2022

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2022,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0112/2024),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene („Agenția") aferent exercițiului financiar 2022 a fost de 25 857 952 EUR, ceea ce reprezintă o majorare cu 4,01 % față de 2021; întrucât bugetul Agenției provine aproape exclusiv de la bugetul Uniunii;

B. întrucât, în ceea ce privește sectorul achizițiilor publice ale Agenției, nu au fost raportate probleme care să necesite acțiuni corective pentru 2022 și nici nu există acțiuni corective în curs sau restante în urma auditurilor și evaluărilor din exercițiile anterioare;

C. întrucât Curtea de Conturi („Curtea"), în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2022 („raportul Curții"), declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente sub toate aspectele semnificative,

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu satisfacție că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2022 au avut ca rezultat o rată de execuție bugetară a creditelor de angajament din anul curent de 100,00 % (la fel ca în 2021); observă că rata de execuție a creditelor de plată pentru anul în curs a fost de 73,59 %, ceea ce reprezintă o ușoară creștere de 2,64 % față de 2021;

2. constată că în 2022 au fost adoptate trei amendamente bugetare, care au majorat bugetul Agenției cu 1 562 781 EUR, fiind vorba despre fondurile primite în temeiul acordului de cooperare cu Oficiul pentru mecanismul financiar al SEE și al Norvegiei și al acordurilor de parteneriat cu Institutul Național de Statistică din Bulgaria, cu Avocatul Poporului din Grecia și cu Parchetul din România, precum și despre subvenția pentru chirie primită de la autoritățile austriece și veniturile alocate interne;

3. observă cu îngrijorare că, potrivit raportului Curții, Agenția a reportat în 2023 6,4 milioane EUR (26 %) din creditele de angajament disponibile în 2022, sumă din care 5,9 milioane EUR au reprezentat credite de la titlul III, aferente cheltuielilor operaționale (74 % în 2021); evidențiază că nivelul ridicat al reportărilor reprezintă o problemă recurentă pentru Agenție, observată de Curte timp de mai multe exerciții financiare consecutive, începând din 2018; ia act de avizul reînnoit al Curții potrivit căruia un nivel ridicat de reportări contravine principiului bugetar al anualității și indică probleme structurale în procesul bugetar și în ciclul de execuție; ia act, din răspunsul Agenției la observația Curții și din raportul Agenției intitulat „Observațiile Parlamentului European privind descărcarea de gestiune aferentă exercițiului financiar 2021 pentru Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și măsurile luate de Agenție" („raportul Agenției privind măsurile subsecvente"), de următoarele observații cu privire la nivelul ridicat al reportărilor legate de activitățile operaționale ale Agenției: cadrul specific în care funcționează agenția face dificilă angajarea cheltuielilor operaționale mult mai devreme în cursul anului; au fost realizate îmbunătățiri ale instrumentului informatic Matrix pentru a asigura o monitorizare mai atentă a execuției bugetare, precum și o estimare timpurie a reportărilor (credite C8) pentru anul următor; execuția bugetară ar trebui evaluată luând în considerare rezultatul final care, în ultimii 10 ani, a fost de peste 99 %; constată, la fel ca în anii precedenți, că nivelul ridicat al reportărilor depinde și de natura activității principale a Agenției;

([1]) JO C 38, 31.1.2023, p. 189.

Performanță

4. constată cu satisfacție că Agenția folosește un sistem de 25 de indicatori-cheie de performanță pentru măsurarea performanței sale; salută rata ridicată de realizare în raport cu indicatorii-cheie de performanță din 2022, Agenția depășind aproape toate obiectivele stabilite pentru fiecare indicator-cheie de performanță, menținând un nivel ridicat de satisfacție a părților interesate în ceea ce privește evenimentele organizate de Agenție și relevanța, utilitatea și fiabilitatea rezultatelor Agenției și contribuind la un nivel ridicat de înțelegere a drepturilor fundamentale și a tendințelor; salută eforturile Agenției care au contribuit la realizările sale din 2022, în pofida redefinirii priorităților în ceea ce privește toate activitățile în curs și resursele umane și financiare și a amânării și reorganizării unora dintre proiectele Agenției;

5. ia act cu mulțumire de performanțele Agenției, în special de numărul mare de rezultate produse în 2022, inclusiv publicații, reuniuni, organizare de evenimente, asistență tehnică și activități de consolidare a capacităților, precum și contribuții scrise și verbale; observă că s-a făcut trimitere la activitatea Agenției în 213 publicații și aceasta a fost menționată de 4 319 ori în mass-media în 2022; salută activitățile Agenției în ceea ce privește prioritatea strategică 1, „Identificarea tendințelor: colectarea și analizarea datelor și a dovezilor comparabile”, pe care părțile interesate ale agenției le-au considerat ca fiind cele mai relevante și cu cea mai mare valoare adăugată; constată, în acest context, realizările Agenției din 2022, cum ar fi publicarea raportului „Romii din 10 țări europene”, care a evidențiat, printre altele, îmbunătățirile și lacunele în ceea ce privește incluziunea romilor, buletinul privind azilul și migrația, care s-a axat pe situația drepturilor fundamentale ale persoanelor care au sosit în statele membre și în țările candidate la aderarea la Uniune din țări terțe în ultimul trimestru al anului 2021, raportul „Bias in algorithms. Artificial intelligence and discriminations” (Prejudecățile din algoritmi. Inteligența artificială și discriminările), datorită căruia Agenția este prima organizație internațională pentru drepturile omului care a abordat, printre altele, prejudecățile din algoritmi și care a devenit cel mai descărcat raport al agenției din anul 2022 în primele șapte zile de la publicare, precum și raportul „Protecting civic space in the EU – Key findings and FRA opinions” (Protejarea spațiului civic în UE – Principalele constatări și avizele FRA), care oferă o imagine de ansamblu a principalelor aspecte legate de spațiul civic din întreaga Uniune; salută, în ceea ce privește cel din urmă raport, capacitatea demonstrată a Agenției de a influența procesele politice și legislative privind spațiul civic, proiectele Președinției cehe a Consiliului și ale Comisiei pe această temă implicând Agenția în 2022;

6. salută răspunsul prompt al Agenției la problemele emergente legate de drepturile fundamentale, cum ar fi orientările generale ale Agenției din raportul său intitulat „Establishing national independent mechanisms to monitor fundamental rights compliance at EU external borders” (Instituirea unor mecanisme naționale independente de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontierele externe ale UE), care oferă asistență statelor membre ale UE în crearea sau consolidarea mecanismelor lor naționale de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale și asigură garanții pentru independența mecanismului; reamintește că dreptul internațional impune aplicarea unui tratament nediscriminatoriu tuturor refugiaților;

7. constată cu satisfacție că Agenția a luat rapid măsuri pentru a răspunde situației drepturilor omului din Ucraina în urma invaziei ilegale și neprovocate a Rusiei, prin mai multe acțiuni majore, cum ar fi un sondaj online privind experiențele persoanelor strămutate care fug din Ucraina, două buletine privind implicațiile războiului din Ucraina în materie de drepturi fundamentale în statele membre ale Uniunii, publicarea unui tabel privind punerea în aplicare de către 16 state membre a Directivei 2001/55/CE a Consiliului ([2]) și proiecte de colectare de date privind experiențele femeilor care fug din calea războiului în legătură cu violența și alte încălcări ale drepturilor omului;

8. recunoaște rolul Agenției în capacitarea infrastructurii naționale pentru drepturile omului, prin cooperare și crearea de sinergii cu instituțiile din domeniul drepturilor omului și prin parteneriate cu instituții ale societății civile; constată că Agenția oferă continuu orientări în domeniul azilului și migrației, cu prezentări generale periodice adresate statelor membre cu privire la preocupările legate de drepturile fundamentale în contextul migrației; salută rolul Agenției în promovarea unui discurs bazat pe drepturile omului prin dezvoltarea unei comunicări eficace, implicarea în dezvoltarea de noi aplicații și instrumente digitale și reunirea actorilor din domeniul drepturilor omului pentru a promova valorile și libertățile europene;

9. constată cu mare îngrijorare că în ceea ce privește monitorizarea situației drepturilor fundamentale și a statului de drept în Ungaria, Agenția a decis să colaboreze cu Universitatea Națională de Administrație Publică și cu Biroul Comisarului pentru Drepturi Fundamentale și să se bazeze pe informațiile de la aceste entități, chiar dacă ambele instituții au un istoric de sprijinire a deteriorării drepturilor fundamentale în Ungaria; constată, de exemplu, că în raportul său din 2022 privind statul de drept, Comisia își exprima îngrijorarea crescută cu privire la independența Comisarului pentru Drepturi Fundamentale din Ungaria; regretă că Agenția a decis, cu toate acestea, să nu reanalizeze ideea colaborării cu instituții care, în esență, promovează regresul democratic, deși sarcina principală a Agenției ar trebui să fie cea de a contribui la apărarea drepturilor fundamentale, mai ales în cazuri problematice cum este cel al guvernului Ungariei; invită Agenția să își suspende colaborarea cu aceste instituții și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate în acest sens;

([2]) Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

Eficiența și realizările

10. constată că în 2022, Agenția a continuat să coopereze și să colaboreze cu Rețeaua agențiilor din domeniul justiției și al afacerilor interne și cu agențiile care o compun pentru a răspunde dificultăților din domeniile lor de activitate comune, cum ar fi securitatea internă, migrația, criminalitatea organizată, azilul și frontierele, contribuind cu cunoștințe de specialitate în domeniul drepturilor fundamentale; ia act, în acest context, în special de colaborările Agenției cu Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați în legătură cu pregătirea unui sondaj privind violența împotriva femeilor, cu Agenția Uniunii Europene pentru Azil în legătură cu revizuirea unor module de formare și pregătirea unei broșuri privind protecția temporară a tutorilor copiilor neînsoțiți, cu Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii în legătură cu înlesnirea unor sesiuni de formare privind datele și raportarea referitoare la infracțiunile motivate de ură și cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală în legătură cu elaborarea unui manual privind criminalitatea informatică și drepturile fundamentale; ia act de colaborarea în 2022 a Agenției cu agenții și cu alte entități din afara Rețelei agențiilor din domeniul justiției și al afacerilor interne, cum ar fi Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă, Autoritatea Europeană a Muncii și Eurostat; încurajează explorarea și identificarea unor noi sinergii pentru a crește eficiența și a reduce costurile;

11. constată, pe baza răspunsurilor sale la întrebările cu solicitare de răspuns scris ale Parlamentului, că Agenția a avut inițiative pentru a-și spori eficiența și realizările prin automatizarea sarcinilor repetitive, cartografierea și reproiectarea proceselor operaționale actuale, revizuirea structurii organizaționale pentru o mai bună valorificare a resurselor existente, crearea unor platforme de cooperare într-un mod mai sistematic, simplificarea normelor și procedurilor aplicabile gestionării resurselor financiare și umane și evaluări calitative ale eforturilor de creștere a eficienței;

12. salută faptul că în 2022, Agenția a continuat să automatizeze și să raționalizeze procesele legate de resursele umane, inclusiv prin extinderea folosirii Sysper; constată, în acest context, că Agenția a lansat un nou instrument de recrutare pentru a înlesni selecțiile și a oferi o experiență mai ușoară pentru candidați și pentru departamentul de resurse umane și a introdus instrumente de date suplimentare pentru automatizarea aspectelor legate de întocmirea statelor de plată; constată, de asemenea, că între timp, Agenția a adoptat sistemul electronic al Comisiei de arhivare și gestionare a evidențelor (ARES), care a dus la integrarea soluției EU Sign, care permite folosirea semnăturii electronice calificate; salută finalizarea pregătirilor pentru introducerea instrumentului Comisiei de gestionare a achizițiilor publice (achiziții publice electronice) în 2023;

13. constată că abordarea Agenției de a face mai mult cu mai puține resurse a dus deja la economii realizate în valoare de 350 000 EUR, preconizându-se în continuare economii de 200 000 EUR, ca urmare a folosirii resurselor interne pentru dezvoltarea de noi aplicații informatice și a noilor tehnologii bazate pe cloud, care au ajutat Agenția să își optimizeze în continuare infrastructura informatică; observă că Agenția urmărește, de asemenea, o utilizare eficientă a resurselor sale prin adoptarea aplicațiilor Comisiei, prin reducerea temperaturii de încălzire a clădirilor, prin utilizarea unor proceduri fără hârtie în domeniul finanțelor și al contractelor și prin reducerea serviciilor poștale și de curierat, printre altele; încurajează Agenția să exporte cele mai bune practici în acest sens prin canalele sale de cooperare cu alte agenții descentralizate ale UE;

14. constată că, potrivit raportului Curții, Agenția nu se numără printre agențiile care au elaborat planuri instituționale pentru a îmbunătăți eficiența energetică și neutralitatea climatică a operațiunilor lor, care au integrat o formă de raportare de mediu în rapoartele lor anuale de activitate și care au primit înregistrarea EMAS; constată, cu toate acestea, din răspunsurile Agenției la întrebările cu solicitare de răspuns scris adresate de Parlament, că certificarea EMAS este avută în vedere după mutarea Agenției în noul său sediu, care trebuie, de asemenea, să respecte cerințele Pactului verde european; felicită Agenția pentru introducerea unor criterii ecologice pentru achizițiile publice în legătură cu cerințele sociale și de mediu, precum și a unor criterii de selecție și de atribuire în limitele inerente ale faptului că Agenția achiziționează în principal servicii;

Politica de personal

15. observă că la 31 decembrie 2022, organigrama era completată în proporție de 94 %, fiind ocupate 68 din cele 72 de posturi de agenți temporari autorizate de bugetul Uniunii (același număr de posturi autorizate ca în 2021); constată că în 2022, în cadrul Agenției au lucrat, de asemenea, 28,4 agenți contractuali în echivalent normă întreagă și 9 experți naționali detașați în echivalent normă întreagă (inclusiv unul fără costuri); constată că rata de rotație a personalului a fost scăzută în 2022 (1,9 %); observă, de asemenea, că în 2022, Agenția a continuat să automatizeze și să raționalizeze procesele legate de resursele umane pentru a fi mai eficiente;

16. constată cu satisfacție echilibrul de gen existent în rândul membrilor personalului de conducere de nivel superior și mediu al Agenției, și anume 3 bărbați (50 %) și 3 femei (50 %), la nivelul consiliului de administrație, 33 din cei 65 de membri fiind femei (51 %), precum și în rândul întregului personal al Agenției, 57 din cei 105 angajați fiind femei (54 %); constată că echilibrul de gen este unul dintre obiectivele principale ale Agenției în materie de nediscriminare și acestuia i se acordă o atenție deosebită în cadrul activității organismelor sale, cum ar fi Grupul pentru egalitate și diversitate, care urmărește să promoveze nediscriminarea pe criterii de gen în toate aspectele proceselor de resurse umane din Agenție;

17. constată că la 1 octombrie 2022, Agenția avea angajați din 23 de state membre; salută eforturile Agenției de a ajunge la un echilibru geografic; constată că în cadrul strategiei Agenției privind egalitatea de șanse și nediscriminarea, promovarea diversității, inclusiv a echilibrului geografic, face parte din obiectivele generale din cadrul proceselor legate de resursele umane, cum ar fi recrutarea și selecția;

18. observă că Agenția a luat mai multe măsuri pentru integrarea persoanelor cu dizabilități, asigurând adaptările necesare, îmbunătățindu-și sediul pentru a îmbunătăți accesibilitatea, permițând în mod excepțional munca de la distanță și organizând cursuri periodice de formare privind sensibilizarea personalului cu privire la dizabilități; salută eforturile Agenției de a atrage candidați la stagii din rândul persoanelor cu dizabilități; constată că Agenția pregătește și o politică de sprijinire a persoanelor cu dizabilități;

19. constată că Agenția a susținut starea de bine a personalului prin furnizarea de servicii de sprijin psihologic, prin încurajarea activității fizice prin intermediul unui nou sistem adoptat în 2022, care prevede o contribuție financiară pentru abonamente la activități sportive, și prin adoptarea normelor Comisiei privind munca hibridă;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

20. constată că CV-urile și declarațiile de interese ale membrilor consiliului de administrație și ale echipei de conducere au fost publicate pe site-ul Agenției; constată că, potrivit raportului Agenției privind măsurile subsecvente, Agenția a luat decizia de a nu mai publica pe site-ul său informațiile referitoare la experții interni;

21. salută exercițiul desfășurat de Agenție în 2022 privind revizuirea/actualizarea declarațiilor de interese ale întregului personal care, prin urmare, a dus la emiterea unor recomandări preventive; constată, de asemenea, că Agenția oferă formare obligatorie în materie de etică și integritate pentru personal și oferă orientări pentru evaluarea activităților externe; constată, în ceea ce privește monitorizarea respectării de către foștii angajați ai Agenției a deciziilor aplicabile privind „ușile turnante” și restricțiile aferente, că Agenția evaluează posibilitatea de a efectua controale aleatorii; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate în acest sens;

22. observă că în 2022, Agenția a identificat un posibil risc de conflict de interese perceput în ceea ce privește un membru al consiliului de administrație în legătură cu un contract privind un proiect, semnat de Agenție și finanțat prin granturile SEE/Norvegia; constată că, în urma unei evaluări, s-a ajuns la concluzia că situația nu constituie un conflict de interese real; salută totuși măsurile luate pentru a atenua aceste riscuri, inclusiv solicitarea, înainte de următoarea reuniune a consiliului de administrație, ca membrul în cauză al consiliului de administrație să-și actualizeze declarația de interese, precum și solicitarea ca membrul respectiv să se abțină în cazul oricărei decizii luate de consiliul de administrație în legătură cu proiectul în cauză;

Controlul intern

23. constată că Agenția și-a evaluat în 2022 sistemele de control intern și a concluzionat că acestea sunt eficace, iar componentele și principiile sunt prezente și funcționează bine în general, existând unele deficiențe minore legate de principiile 5, 13 și 14 în ceea ce privește încheierea la timp a procedurii raportului privind dezvoltarea carierei și necesitatea de a îmbunătăți strategia de gestionare a părților interesate din domeniul comunicării interne și externe;

24. constată că planul de acțiune, în ceea ce privește strategia antifraudă a Agenției actualizată în 2021, este în curs de punere în aplicare, vizându-se toate acțiunile din acesta, inclusiv o evaluare specifică a riscului de fraudă, sensibilizarea personalului în legătură cu normele privind prevenirea fraudelor și avertizarea în interes public și o actualizare în timp util a cadrului juridic;

Alte observații

25. salută eforturile Agenției de a-și mări vizibilitatea publică și prezența online; felicită Agenția pentru îmbunătățirea indicatorilor în ceea ce privește utilizarea diferitelor platforme de comunicare socială în 2022; observă că în 2022, Agenția a desfășurat pe platformele de comunicare socială o campanie intitulată „Our Data, Your Ally” (Datele noastre, aliatul tău) pentru a informa tinerii cu privire la datele privind tineretul pe care le pot folosi în activitatea lor de promovare; constată, de asemenea, că în 2022, Agenția a organizat, singură sau împreună cu alte entități, 134 de reuniuni și evenimente, inclusiv ateliere și seminare online, precum și cel de-al patrulea dialog privind drepturile fundamentale, la Paris, în colaborare cu Președinția franceză a Consiliului, birourile de legătură ale Comisiei și Parlamentului din Franța și orașul Paris, și reuniunea de tip tabără – prima de acest gen – a liderilor și experților în domeniul drepturilor omului, intitulată „Drepturile omului în centrul viitorului Europei”, care a reunit 60 de părți interesate diverse;

26. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 11 aprilie 2024 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2024)0280.